

QP CODE: 24019028

Reg No :

Name :

M A DEGREE (CSS) EXAMINATION , APRIL 2024

Second Semester

M A SANSKRIT SPECIAL (VYAKARANA)

CORE - SA050204 - PARIBHASHENDUSEKHARA

2019 Admission Onwards

0C7DC873

Time: 3 Hours

Weightage: 30

Part A (Short Answer Questions)

Answer any **eight** questions.

Weight **1** each.

1. गर्गादिभ्यो यञ् इत्यत्र कुतः ग्रहणवता प्रातिपदिकेन तदन्तविधिर्नास्ति इति परिभाषा प्रवर्तते इति विशदयत
2. व्यपदेशिद्भावोऽप्रातिपदिकेन इति परिभाषा प्रातिपदिकग्रहणे एव प्रवर्तते इति विशदयत।
3. सर्वे विधयश्छन्दसि विकल्प्यन्ते इति परिभाषायाः फलम् उपस्थापयत
4. असिद्धपरिभाषायाः त्रिपाद्यामप्रवृत्तौ ज्ञापकं किम्?
5. नाजानन्तर्ये बहिष्प्रकृतिः इति परिभाषायाः अर्थमुपपादयत
6. इयेष इत्यत्र अकृतव्यूहपरिभाषायाः अनाश्रयणं विशदयत
7. लोके निमित्तं द्विविधं दृष्टम् - कथम् ? विशदयत
8. अकृतव्यूहपरिभाषानङ्गीकारे भाष्याशयं वर्णयत
9. केन प्राप्तायाः वृद्धेः नेटीति निषेधः इति विशदयत
10. 'दधतीत्यादौ अन्तरङ्गत्वादन्तादेशोऽल्विधौ स्थानिवत्वाभावादादेशो न स्यादिति तद्वैयर्थ्यापत्तिः' - विशदयत

(8×1=8 weightage)

Part B (Short Essay/Problems)

Answer any **six** questions.

Weight **2** each.

11. विकृतावयवनिबन्धनकार्ये नायम् - विशदयत
12. परशास्त्रमपेक्ष्य नित्यस्य बललवत्वम् उपस्थापयत
13. इको यणचि इत्यादावपि तदन्तविधिः इति पक्षम् उपन्यस्यत
14. पूर्व धातुः उपसर्गेण युज्यते -पूर्व धातुः साधनेन युज्यते- वचनद्वयं व्याख्यात

15. अभ्यासस्यासवर्णे इति सूत्रस्य आवश्यकता भाष्यप्रमाणेन साधयत
16. अकृतव्यूहाः पाणिनीयाः इति परिभाषायाः अर्थं विशदयत
17. अपवादस्य प्राबल्ये हेतुमुपस्थापयत
18. साधुत्वान्वाख्याने लक्ष्यैकचक्षुष्कानाम् अभिप्रायं निरूपयत

(6×2=12 weightage)

Part C (Essay Type Questions)

*Answer any **two** questions.*

Weight 5 each.

19. सर्वो द्वन्द्वो विभाषयैकवद्भवति इति परिभाषां सावतरणं व्याख्यात
20. अन्तरङ्गानपि विधीन् बहिरङ्गो लुग् बाधते इति परिभाषायां हरदत्ताचार्याणामाशयं निरूपयत
21. पुरस्तादपवादाः अनन्तरान् विधीन् बाधन्ते नोत्तरान् इति परिभाषां सावतरणं व्याख्यात
22. अपवादो यद्यन्यत्र चरितार्थस्तर्ह्यन्तरङ्गेण बाध्यते इति परिभाषां सावतरणं व्याख्यात

(2×5=10 weightage)

